

BÆREKRAFTSTRATEGI

2022-2025

Innhold

1. INNLEDNING	3
1.1 FORMÅL OG ORGANISERING	3
1.2 SENTRALE FØRINGER OG RAMMEBETINGELSER	3
1.3 DEFINISJONER OG BEGREPER	5
2. STRATEGISK MÅLBILDE	6
2.1 2050-MÅL	6
2.2 2030-MÅL	6
2.3 2025-MÅL	7
3. KRITISKE SUKSESSFaktorER	8
3.1 OVERORDNET KPI	8
3.2 VESENTLIGE BÆREKRAFTSOMRÅDER	9
3.3 STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER	11
4. RISIKOVURDERING	13
5. EVALUERING OG OPPFØLGING	13
6. REFERANSER OG HENVISNINGER	15

Eier	Bærekraftsrådet v/leder bærekraft
Besluttet av	Styret
Tilgjengelighet	Internt og eksternt
Status	Vedtatt av styret
Versjon	3
Opprettet	30.05.2017
Sist endret	23.08.2022
Antall sider	15

1. INNLEDNING

SpareBank 1 Østlandet ønsker å bruke konsernets samlede kunnskap og ressurser for å bidra til en bærekraftig utvikling både økonomisk, sosialt og miljømessig. Strategien bygger på internasjonale rammeverk og våre overordnede policyer/retningslinjer for bærekraft. Den skal legges til grunn for strategiske beslutninger og daglig arbeid. Strategien må sees i sammenheng med andre interne styrende dokumenter.

SpareBank 1 Østlandet er først og fremst en regional aktør med forretningsdrift på det sentrale Østlandet. Som følge av dette har banken hovedfokus på bærekraft, vekst og utvikling i de lokalsamfunnene banken er en del av. Samtidig erkjenner banken at omstillingen vi står overfor krever at banken tar globale hensyn i all sin virksomhet. Bankens skal i alle sammenhenger opptre ansvarlig og i tråd med egne og internasjonalt anerkjente prinsipper for samfunnsansvar og bærekraft.

Bærekraftsarbeid handler mye om å unngå risiko, både for at banken påvirker samfunn, miljø, natur og mennesker negativt, men også for at kommende endringer påvirker banken negativt. Men banken ønsker også å fremheve forretningsmulighetene som ligger i det bærekraftige skiftet. Bankens ønsker å se etter muligheter som både har vesentlig positiv bærekraftseffekt (inkludert vesentlig reduksjon i negative effekter), bidrar til å redusere bankens bærekraftsrisiko og samtidig har vesentlig forretningspotensiale.

1.1 Formål og organisering

Formålet med denne strategien er å vise den strategiske retningen på bærekraftsarbeidet i SpareBank 1 Østlandet. Strategien for bærekraft og samfunnsansvar besluttet i konsernstyret. Strategien forankres og revideres i tråd med overordnet konsernstrategi. Strategien innarbeides i aktuelle strategiske styringsdokumenter.

Ansvar for å levere på målene er lagt til de aktuelle konserndirektørene, og det rapporteres kvartalsvis til konsernledelsen etter normale beslutningslinjer i banken. Bankens har et bærekraftsråd som følger den helhetlige satsingen på bærekraft, og rådet er et rådgivende organ til konsernledelsen. Rådet består av representanter fra tolv ulike avdelinger. Alle i rådet har strategisk viktige roller i bærekraftsarbeidet, eksempelvis er kredittsjefen for bedriftsmarkedet, chief compliance officer, leder for virksomhetsstyring, leder for produkter og løsninger, markedssjefen og leder for kapitalmarked representert. Rådet ledes av bankens leder for bærekraft og har månedlige møter.

1.2 Sentrale føringer og rammebetingelser

FNs bærekraftsmål

Bankens arbeid med bærekraft leverer på flere av FNs bærekraftsmål¹. Som bank har vi påvirkning på de fleste av bærekraftsmålene, men vi har identifisert hvilke bærekraftsmål virksomheten har særlig stor påvirkning på (positiv eller negativ). Det er bærekraftsmål 4 om god utdanning, mål 8 om anstendig arbeid og økonomisk vekst, mål 9 om innovasjon, industri og infrastruktur, mål 12 om ansvarlig forbruk og produksjon, mål 13 om å stoppe klimaendringene, mål 15 om livet på land og mål 16 om fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner (som har mål om å bekjempe økonomisk kriminalitet) (se figur). Noen er interne mål, som banken selv skal jobbe for å oppnå. De eksterne målene skal banken samarbeide med kundene og samfunnet om å oppnå, gjennom de virkemidlene banken besitter. Noen mål er både interne og eksterne, det er mål 4, 8, 9, 13 og 16.

I tillegg til de sju målene er mål 17 sentralt for vårt arbeid, fordi vi legger stor vekt på samarbeid for å oppnå målene. I figuren til høyre vises derfor mål 17 som en sirkel som omslutter de andre målene.

SpareBank 1 Østlandets bærekraftsmål - illustrasjon

FNs Global Compact

SpareBank 1 Østlandet er tilsluttet FNs Global Compact², verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar. Bankens leder for bærekraft var nestleder i styret da det norske nettverket ble opprettet. Gjennom medlemskapet i Global Compact forplikter vi oss til å jobbe for ti prinsipper innen fire temaer: menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og antikorrupsjon. Gjennom vår rapportering på disse prinsippene er SpareBank 1 Østlandet regnet som «GC advanced», som betyr at banken har beste standard på å implementere flere av de fire temaene. Dette inkluderer implementeringen av Global Compacts prinsipper inn i strategi og forretningsutvikling, vår aktive bruk og støtte opp mot FNs bærekraftsmål, samt strategisk ledelse basert på bærekraftsmålene. Vår rapportering vises i sin helhet på Global Compacts hjemmesider.³

UNEP FI - Principles for Responsible Banking

FNs miljøprogramms finansielle initiativ (United Nations Environment Programme – Finance Initiative, UNEP FI) har utarbeidet et initiativ

for ansvarlighet innen bank og finans⁴.

SpareBank 1 Østlandet var første norske bank som tilsluttet seg prinsippene. Vi bruker deres seks prinsipper aktivt i vårt arbeid, og samarbeider gjennom UNEP FI med andre banker om en bærekraftig finansnæring globalt. Vi har gjennomført UNEP FIs påvirkningsanalyse for å finne hvilke temaer banken har størst positiv og negativ påvirkning på. Resultatene brukes aktivt i vårt bærekraftsarbeid. Analysen ble sist oppdatert høsten 2021. Den viser at det er to bærekraftstemaer som skiller seg ut, ressursutnyttelse og klima. Disse finner man igjen i mål som banken har satt på bærekraftsområdet i inneværende strategiperiode.⁵

UNEP FI Collective Commitment to Climate Action – CCCA

For å sørge for god kvalitetssikring i vårt klimaarbeid signerte vi i 2019 FNs miljøprogramms klimaforpliktelser for banker. Forpliktelsene innebærer blant annet å sette konkrete og tidsspesifikke mål for å tilpasse låneporteføljen til Parisavtalen. Banken viser hvordan vi leverer på forpliktelsene gjennom årlige rapporter.⁶ Noe av arbeidet er nå flyttet over i initiativet under, Net Zero Banking Alliance.

UNEP FI Net-Zero Banking Alliance - NZBA

Dette er FNs miljøprogramms netto null-initiativ og ble lansert i april 2021. Banken var én av de første bankene verden over som sluttet seg til klimainitiativet. Dette gjorde vi for å akselerere arbeidet mot klimanøytralitet innen 2050. Vi deltar aktivt i flere arbeidsgrupper for å utarbeide metoder og veiledere i arbeidet med klimanøytralitet og rapporterer på våre forpliktelser.⁷

OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper

Retningslinjene er anbefalinger fra OECD-landene til næringsliv i alle sektorer, også finans⁸. Retningslinjene er i tråd med andre retningslinjer for ansvarlig næringsliv, som for eksempel FNs Global Compact og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UN Guiding Principles for Business and Human Rights, UNGP). SpareBank 1 Østlandet skal jobbe for å etterleve retningslinjene og bruker veilederen fra OECD om aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv aktivt i vårt arbeid.

Grønnvaskingsplakaten

Plakaten har prinsipper og retningslinjer for etisk markedsføring og kommunikasjon som skal forhindre villedende markedsføring eller grønnvasking. Grønnvasking oppstår når bedrifter promoterer varer eller tjenester som grønne eller bærekraftige, men uten å ha tilstrekkelig grunnlag for å hevde dette. Vi stiller oss bak innholdet i grønnvaskingsplakaten og gjør vårt ytterste for å følge prinsippene i vår markedsføring og kommunikasjon.

SpareBank 1 Østlandet har på basis av rammeverkene nevnt ovenfor utarbeidet overordnede policyer og retningslinjer for vår virksomhet, som angir retning og føringer for bærekraftarbeidet. Retningslinjene er delt inn i temaene miljø og klima, sosiale forhold og styring og kontroll. Den fullstendige oversikten finnes på våre hjemmesider.⁹

1.3 Definisjoner og begreper

- Bærekraftig utvikling (sustainable development) defineres som «utvikling som imøtekommer behovene til dagens generasjon uten å redusere mulighetene for kommende generasjoner til å dekke sine behov» (Brundtland-kommisjonen, 1987).
- Med begrepet «bærekraft» mener vi både miljø, natur og klima (E), sosiale forhold og arbeids- og menneskerettigheter (S), og økonomisk kriminalitet og styring (G).
- Vi bruker begrepet «planetens tålegrenser» fordi vi tar utgangspunkt i et forskningsbasert bærekraftskonsept. Det innebærer at vi bruker forskningen rundt planetens tålegrenser som faglig grunnlag for vårt bærekraftsarbeid, kombinert med forskningen på sosialt grunnlag (social foundation).¹⁰
- Med begrepet «nullutslippssamfunn» mener vi et samfunn som oppfyller Parisavtalens mål om å begrense global oppvarming til godt under 2 grader, som ble forsterket på klimatoppmøtet i Glasgow i 2021 til under 1,5 grader, fra førindustriell tid.

2. STRATEGISK MÅLBILDE

For å operasjonalisere målet om bærekraft i konsernets overordnede strategi, og de strategiske føringene og rammeverket som er redegjort for i kapittel 1, har banken vedtatt en ambisjon med to hovedmålsetninger. Den ene målsetningen går til 2025, den andre går til 2050, med delmål i 2030.

2.1 2050-mål

Vi har vært med å skape et bærekraftig nullutslippssamfunn innenfor planetens tålegrenser.

Premiss

Bankens 2050-mål på bærekraftsområdet er viktig for å sikre et levedyktig samfunn i fremtiden. Dette er en grunnleggende forutsetning for at banken skal ha et eksistensgrunnlag og et forretningspotensiale de neste 175 årene. Bankens langsiktige bærekraftsmål skal derfor også bidra til å sikre bankens lønnsomhet, soliditet og eksistens for fremtiden.

Hva betyr målet konkret for banken?

- Banken er i markedet kjent for å ha tatt omstilling til et bærekraftig samfunn på alvor.
- Banken har en bærekraftig og klimanøytral utlånsportefølje.
- Banken har aktivt bidratt til å finansiere eksisterende og nye forretningsideer og gründere som har bidratt til å omstille samfunnet.
- Banken har bidratt til at kundene tar smarte valg ved å forbruke mindre, har mindre usikret kreditt og har god kontroll på egen økonomi.
- Bankens bærekraftsrisiko er innenfor den eksponeringen som kapital og inntjening tillater.

2.2 2030-mål

2030 er som en viktig milepæl for våre vitenskapsbaserte klimamål på vei vår mot ambisjon om netto null klimagassutslipp innen 2050.

For **boligporteføljen** har banken framskrevet reduksjonen av klimagassutslippene mot 2050. Dette er basert på personmarkeds (PM) mål for 2025 og 2030. Målsetningen har tatt utgangspunkt i Science Based Targets (SBT) sin metode, men dette er en "godt under 2 graders-bane", fordi SBT ikke har utviklet en 1,5 graders bane for boliger ennå. Tallene for 2022 til og med 2050 legger til grunn to av bankens vedtatte mål for boligporteføljen, samt en ekstern framskrivning av EUs elektrisitetssmiks:

- Det første interne målet handler om oppgradering av den 'ikke grønne' delen av boliglånporteføljen, og ambisjonen er å oppgradere 40% av disse boligene med 30% eller mer innen 2050.
- Det andre interne målet tilsier at av nye boliglån skal 40% være i henhold til EU-taksonomien i 2030, og 100% skal være i henhold til EU-taksonomien i 2050.

Reduksjonene i utslipp er relativt små de første årene, før utslippene reduseres raskere fra rundt 2030. Det betyr at banken ikke helt følger ambisjonene i SBTi de første årene, men CO₂-reduksjonen fra boligporteføljen reduseres desto mer fra 2030 og utover. (Se illustrasjon *under kap. 2.5 strategiske satsingsområder*).

I **bedriftsmarkedsporteføljen** har vi satt mål om minimum 42 prosent reduksjon i det totale utslippet fra porteføljen fra 2020 til 2030. Det tilsvarer en årlig reduksjon på 4,2 prosentpoeng fra 2020-nivået og er i tråd med ambisjonsnivået til Science Based Target Initiativ (SBTi) om å redusere utslippene til 1,5 °C. Banken har også økt fokus på å måle karbonintensitet, som viser utslipp per millioner utlånte kroner. Dette gir et riktigere bilde av arbeidet med klimagassreduksjon, fordi karbonintensiteten ikke blir påvirket av utlånsveksten i porteføljen slik de totale utslippene blir. Vi har et mål om minst 50 prosent reduksjon i utslippintensiteten fra 2020 til 2030, en årlig reduksjon på 5 prosentpoeng av 2020-nivået. (Se illustrasjon under avsnittet om *strategiske satsingsområder*).

For å konkretisere netto null utslippsmålet har bedriftsmarked videre et mål om at innen 2030 skal:

- Minst 50 prosent av utlån til næringsbygg utleie i vår portefølje være grønne i henhold til vårt grønne obligasjonsrammeverk.

2.3 2025-mål

Bærekraft er ett av fire mål i konsernets overordnede strategi 2022-2025:

Vi er en tydelig pådriver for å bærekraftig omstilling.

Premiss

Bankens 2025-mål innenfor bærekraftsområdet skal ta oss til 2050-målet. 2025-målet kan innebære investeringer som er nødvendige for å nå bankens langsiktige mål (2050-målene) på bærekraftsområdet.

Hva mener vi med dette?

- Se definisjon og forklaring av begrepet «bærekraft», under 2050-målet.
- Med å være «en tydelig pådriver» mener vi at vi tilrettelegger og gjør det enkelt for kundene å ta bærekraftige valg. Vi har bidratt til bærekraftig omstilling i vårt markedsområde gjennom å kanalisere kapital til bærekraftige prosjekter og nødvendig omstilling til et bærekraftig og klimanøytralt samfunn.

Dette betyr blant annet at vi

- Fortsetter å jobbe med bærekraft i alle relevante avdelinger i banken, med definerte mål det rapporteres på kvartalsvis internt, og eksternt via vår årsrapportering.
- Har en klar prioritering i arbeidet vårt, og fortsetter å fokusere på de fem områdene som er vurdert som mest vesentlige for vår bank i vår bærekraftsatsing: Ansvarlige utlån, arbeid mot økonomisk kriminalitet, etikk og antikorrupsjon, krav til finansielle leverandører, samt etisk markedsføring av produkter og tjenester.
- Prioriterer jobbingen mot våre fem strategiske initiativ innen ansvarlig utlån for denne strategiperioden: Grønnere eiendom BM, grønnere eiendom PM, grønnere landbruk BM, ansvarlig forbruk PM og netto null klimagassutslipp i 2050.
- Bidrar til bærekraftig omstilling i vårt markedsområde gjennom å kanalisere kapital til bærekraftige prosjekter og til nødvendig omstilling til et bærekraftig og klimanøytralt samfunn.
- Sørger for at bærekraft er en integrert del av bankens drift og at vi bidrar aktivt til å nå FNs bærekraftsmål, både i kunderettet arbeidet og intern drift, inkludert våre leverandørkjeder.
- Gjør investeringer som er nødvendige for å nå bankens langsiktige mål på bærekraftsområdet.
- Tilrettelegger og gjør det enkelt for kundene å ta bærekraftige valg og utnytte forretnings-mulighetene som ligger i det bærekraftige skiftet, blant annet knyttet til energieffektivisering.
- Tar utgangspunkt i et forskningsbasert bærekraftskonsept.
- Arbeider innenfor SpareBank 1-alliansen og internt i banken med å framskaffe data og metoder får å forsøke å måle kundenes ESG-risiko.
- Utvikler og vedlikeholder integrert-, bredde- og dybdekompetanse på alle relevante områder innenfor bærekraft (både E, S og G).

Vi har lykket i 2025 når

- Vi har nådd alle målene som er satt innen våre vesentlige bærekraftstemaer og strategiske initiativ for denne strategiperioden – se under kapittelet Kritiske suksessfaktorer.

3. KRITISKE SUKSESSFAKTORER

3.1 Overordnet KPI

Vårt overordnede mål om å være en tydelig pådriver for å bærekraftig omstilling har følgende overordnede KPI: Andel grønn portefølje er min. 20,4 % av total utlånsportefølje i 2025 (27 % kun på egen balanse, uten andel overført til kredittforetak).¹¹ Delmål for hvert år frem til 2025 er følgende:

Totale grønne aktiva	2022e	2023e	2024e	2025e
Totale grønne aktiva egen balanse - andel	20,6%	22,3%	24,7%	27,0%
Totale grønne aktiva inkl. kredittforetak - andel	16,9%	17,9%	19,1%	20,4%

Rapportering vil skje kvartalsvis gjennom vår rapportering på allokering til det grønne obligasjonsrammeverket. Totale grønne aktiva består av følgende porteføljer:

- Boliger (strategisk initiativ denne perioden)
- Næringseiendom (strategisk initiativ denne perioden)
- Jordbruk (strategisk initiativ denne perioden)
- Skogbruk
- Fornybar energi
- Transport

I neste strategiperiode har vi som listet opp over et spesielt fokus på de tre første porteføljene, gjennom de tre strategiske initiativene Grønnere eiendom – personmarked, Grønnere eiendom – bedriftsmarked og Grønnere landbruk – bedriftsmarked. Tiltak og mål for å gjøre disse porteføljene grønnere er redegjort for under kapittelet om de strategiske initiativene.

For å oppnå 20,4 prosent grønn portefølje i 2025 skal vi ha følgende vekst i grønn andel i de ulike porteføljene:

Grønne boliger	2022e	2023e	2024e	2025e
Andel grønne boliger – andel egen balanse	16,0%	16,9%	18,5%	20,1%
Andel grønne boliger – andel av overført til SB1 Boligkreditt	19,8%	19,8%	19,8%	19,8%
Total andel grønne boliger – inkl. overført til SB1 Boligkreditt	17,5%	18,0%	19,0%	20,0%
Grønne utlån bedriftsmarkedet	2022e	2023e	2024e	2025e
Næringseiendom - grønn andel	29,4%	32,9%	36,5%	40,0%
Jordbruk - grønn andel	0,4%	0,6%	0,8%	1,0%
Skogbruk - grønn andel	60,2%	60,1%	60,1%	60,0%
Fornybar energi - grønn andel	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Totale grønne utlån BM - andel egen balanse	14,3%	15,9%	17,3%	18,6%
Totale grønne utlån BM - inkl. overført til SB1 Næringskreditt	13,9%	15,4%	16,7%	18,0%
SpareBank 1 Finans Østlandet - Grønne utlån	2022e	2023e	2024e	2025e
Grønne billån - andel	13,6%	17,4%	21,2%	25,0%

3.2 Vesentlige bærekraftsområder

Banken gjennomførte en vesentlighetsanalyse i 2017, gjennom en omfattende interessentdialog. Analysen pekte på områder der banken kan forsterke sin positive påvirkning, og på risikoområder der banken bør redusere sin negative påvirkning. Basert på denne analysen jobber banken innen fem vesentlige bærekraftsområder:

1. **Krav til finansielle leverandører.**
2. **Etisk markedsføring av produkter og tjenester.**
3. **Etikk og antikorrupsjon.**
4. **Arbeid mot økonomisk kriminalitet.**
5. **Ansvarlige utlån.**

Under følger en redegjørelse for hvert av våre vesentlige bærekraftsområder, med mål for områdene:

1. **Krav til finansielle leverandører:** Bankens finansielle leverandører er hovedsakelig fondsleverandører. Det er krevende for kundene å ha oversikt over selskapenes ansvarlighet og bærekraftsprestasjoner innen miljø, klima, menneske- og arbeidstakerrettigheter, økonomisk kriminalitet og virksomhetsstyring. Området er viktig for å kunne tilby rådgivning og bærekraftige fondsprodukter med god ESG-profil.

Mål:

- Minst 25% av fondsplasseringene til våre kunder er plassert i fond med en klar bærekraftprofil.¹²
- Minst 25% av nysalg skal være i fond med en klar bærekraftsprofil (gjelder A-merkede fond i SpareBank 1 sin merkeordning)
- Vi har karbonintensitet for alle fondene vi tilbyr og oppgir informasjonen til kundene.
- Vi utvikler vår portefølje av bærekraftige spareprodukter, som gjør det mulig for våre kunder å velge bærekraftig sparing (som grønne innskudd).

2. **Etisk markedsføring av produkter og tjenester:** Etisk markedsføring sørger for at vi gir god, etterrettelig, enkel og forståelig informasjon om våre produkter og tjenester. Produktene og tjenestene våre skal være transparente og forståelige. Dette gjør vi for å sikre at kunden er godt informert og kan ta gode finansielle beslutninger knyttet til egen økonomi.

Mål:

- Vår markedsføring skal alltid holde en høy etisk standard.
- Vi skal ikke skape et negativt kjøpepress for kundegrupper som ikke trenger våre produkter.
- Vi skal markedsføre våre produkter og tjenester på en slik måte at vi ikke får noen innklager til Forbrukertilsynet eller Finansklagenemda.
- Kundenes behov og interesser ivaretas gjennom en faglig god og redelig kundefølelse som sikrer at konsernets kunder kan ta bevisste og velinformerte valg. (Fra styringsdokument forretningskikkrisiko).

3. **Etikk og antikorrupsjon:** Banken har hatt høyt fokus på etikk gjennom mange år. For oss er det et ufravikelig prinsipp å ikke akseptere noen form for handlinger som kan oppfattes som bestikkelser, korrupsjon eller forsøk på å påvirke saksbehandlingen på en utilbørlig måte.

Mål:

- Banken har nulltoleranse for korrupsjon. Antall kjente korrupsjonstilfeller som involverer banken /bankens ansatte = 0
- Andel medarbeidere som har signert for at de har lest anti-korrupsjonspolicy > 95%¹³
- Andel medarbeidere som har signert for lest etiske retningslinjer > 95%¹⁴
- Antall kreditt-saker hvor det er avdekket brudd på habilitetsbestemmelsene = 0.

- 4. Arbeid mot økonomisk kriminalitet:** Omfanget av kriminaliteten som rammer finanssektoren øker, og den blir stadig mer kompleks. Banken har omfattende tiltak for å forhindre økonomisk kriminalitet, særlig innenfor digitale bedragerier. Både kunder og samfunnet skal ha tillit til at banken jobber aktivt på dette området.

Mål:

- Ivareta regulatoriske krav og bankens samfunnsansvar ved å avdekke og stoppe *digitale bedrageri* og finansiering av kriminalitet. Det er behov for å effektivisere antisvindelarbeidet gjennom å oppgradere dagens antisvindelsystemer. Bruk av ny teknologi, som eksempelvis *maskinlæring* og *algoritmer*, vil bedre kunne oppdage og stanse svindel i sanntid.
- Begrense skadeomfang ved effektivt stanse fremtidige Phishing-kampanjer hvor SB1/SB1 Østlandet blir eksponert, ved å ta ned falske nettsider. Dette vil i økt grad hindre økonomisk tap kunder og for banken, samt opprettholde høy tillit blant våre kunder.
- Redusere risikoen for dataangrep mot bankens infrastruktur og systemer (ransomware). Dette gjennom risikovurderinger av IT-systemer, krise- og beredskapsarbeid og oppfølging leverandører.
- Ivareta sikkerhetsnivået ved å videreutvikle opplæring av ansatte (Passopp), med spesielt søkelys på cyber-/informasjonssikkerhet. Gjennomføre phishing-tester for kontroll av sikkerhetsnivået i banken.
- Ivareta regulatoriske krav og samfunnsansvar ved å forebygge og forhindre hvitvasking og terrorfinansiering (AML).
 - Videreutvikle rutiner og systemløsninger for å forbedre evnen til å forebygge og avdekke mulig hvitvasking og terrorfinansiering. Implementere nye it-systemer for AML-oppfølging basert på ny teknologi.
 - Innovativ og effektiv elektronisk overvåking av mistenkelige transaksjoner, med satsning på overvåking i realtid, og som bidrar til effektivisert saksbehandling.
 - Sikre god legitimasjonskontroll av nye kunder. Målsetning: andel kunder med avvik med hensyn til legitimasjon ifølge compliance-tester mindre enn 2%.
 - Sikre at kunder med fiktivt kundenummer er i henhold til gjeldende rutine. Målsetning: Ingen nye kunder på fiktivt kundenummer utenfor rutine.
- Styrke bemanningen innfor AML-området.

- 5. Ansvarlige utlån:** Ansvarlige utlån har vært og er en viktig del av bankens samfunnsoppdrag. I dag er dette en hovedsatsing i bærekraftsarbeidet vårt. Utlån vil i større grad styres mot bærekraftige aktiviteter, slik at vi samtidig øker vår grønne portefølje frem mot 2050.

Mål:

- Se neste avsnitt, om våre fem strategiske initiativ for denne strategiperioden, som alle ligger under dette vesentlige bærekraftsområdet for banken.

3.3 Strategiske satsingsområder

For å konkretisere det vesentlige temaet Ansvarlige utlån har banken gjennomført en påvirkningsanalyse etter FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift. Denne ble oppdatert høsten 2021, og viste at det er viktig for banken å sette fokus på spesielt to temaer: Ressursutnyttelse og klimagassutslipp. Basert på dette har banken identifisert fem strategiske satsingsområder:

1. **Grønnere eiendom – personmarked.**
2. **Grønnere eiendom – bedriftsmarked.**
3. **Grønnere landbruk – bedriftsmarked.**
4. **Ansvarlig forbruk – personmarked / produkter og løsninger.**
5. **Netto null utslipp av klimagasser 2050 – overgripende initiativ, produkter og løsninger.**

Innen disse fem områdene skal banken både ha fokus på risikoreduserende tiltak og forretningsmessige muligheter. Risikoreduksjonen skal både minimere bankens negative påvirkning på samfunn, mennesker, miljø, klima og natur, men også redusere negativ effekter som klima- og naturendringer, eller overgangen til en bærekraftig verden, kan ha på vår drift. Banken skal samtidig ha fokus på forretningspotensiale som ligger i det bærekraftige skiftet, spesielt for våre kunder. Dessuten ligger deler av forretningsmulighetene i å bruke bærekraft som et «defensivt» tiltak. Gjennom fokus på bærekraft og ansvarlig forretningsdrift beskytter vi oss mot kundetap og omdømmetap, og styrker derfor grunnlag for vår forretningsdrift.

Mål for de strategiske satsingsområdene i denne strategiperioden

1. Grønnere eiendom – personmarked

- Minst 20 prosent av boligporteføljen skal være grønn.
Herunder skal minst:
 - 4 prosent av estimert ikke grønn boligportefølje være oppgradert slik at boligen slipper ut 30 prosent eller mindre klimagasser i henhold til EU og nasjonale krav
 - 30 prosent av nybygg vi gir lån til skal være energimerke B eller bedre.

2. Grønnere eiendom – bedriftsmarked

2025 Næringseiendom (eiendom utleie):

- Minst 40 prosent av utlån til næringseiendom utleie (begrenset til engasjement over MNOK 10) skal være grønne iht. vårt grønne obligasjonsrammeverk.
- Minst 10 prosent av våre utlån til næringsbygg utleie (begrenset til engasjement over MNOK 10) skal være til eksisterende næringsbygg (bygget for TEK 17) som oppfyller kravene i vårt grønne obligasjonsrammeverk for grønt oppgradert bygg.

2025 Byggeprosjekter (bolig eller næringsbygg):

- Senest fra starten av 2025 skal det framlegges klimagassregnskap for lån som vi finansierer på BM for utslipp fra materialer (utført etter anerkjent regelverk) for alle byggeprosjekter (som loven tilsier at det skal utarbeides slikt regnskap for).
- Senest fra starten av 2025 skal vi kreve 20 prosent reduksjon i klimagassutslipp (ift. gjennomsnittsbilbygg i 2021) fra materialer på byggeprosjekter vi finansierer.

3. Grønnere landbruk – bedriftsmarked

- 80 prosent av våre landbrukskunder med engasjement over MNOK 2 har tatt i bruk klimakalkulatoren.
- 80 prosent av våre landbrukskunder med engasjement over MNOK 2 har gjennomført klimarådgivning og etablert en klimatiltaksplan på sin gård.
- 25 prosent av våre landbrukskunder som har etablert klimatiltaksplan, har gjennomført tiltak i tråd med utarbeidet handlingsplan.

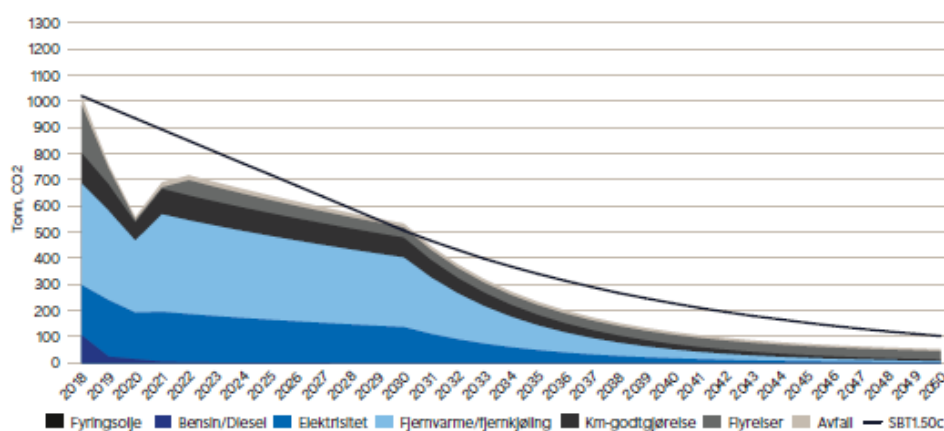
- Innen utløpet av 2025 skal banken ha innvilget og utbetalt «Grønt landbrukslån» til minst 100 kunder.

4. Ansvarlig forbruk – personmarked / innovasjon- og forretningsutvikling

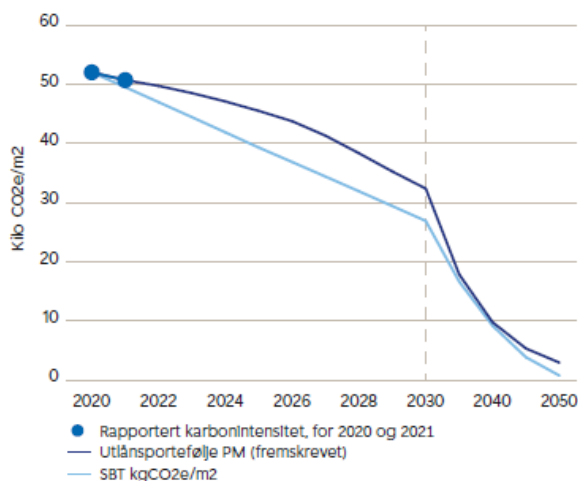
- Vi har bidratt til at kundene tar smarte valg gjennom ansvarlig forbruk og at de har god kontroll på egen økonomi.
- Vi er den merkevaren innen bank som forbruker oppfatter som mest bærekraftig¹⁵.

5. Netto null utslipp av klimagasser 2050 – overordnet strategisk initiativ, innovasjon- og forretningsutvikling.

- Vi har bidratt til bærekraftig nullutslippssamfunn gjennom å redusere CO₂-utslipp fra vår virksomhet og i våre utlåns- og investeringsporteføljer. Vi skal ha netto null utslipp senest i 2050.
- Vi skal ha reduksjon i egne og kunders utslipp i henhold til de fremskrevne grafene i våre vitenskapsbaserte klimamål.

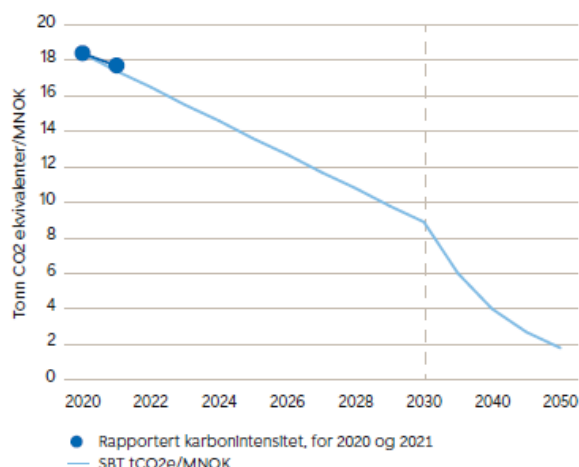

Vitenskapsbasert nullutslippsmål for bankens forretningsdrift. Målt med totale utslipp for scope 1, 2 og 3, i tonn CO₂ ekvivalenter.

Vitenskapsbasert mål for boliglånsporteføljen. Målt i karbonintensitet: Kilo CO₂ ekvivalenter per m².

Bærekraftsstrategi 2022-2025

Vitenskapsbasert mål for bedriftsmarkedsporføljen.
Målt i karbonintensitet: Tonn CO2 ekvivalenter per millioner kroner.

4. RISIKOVURDERING

- Manglende kapasitet og ressurser til å arbeide skikkelig med bærekraft.
- Manglende kompetanse internt og eksternt.
- Vi når ikke de årlige målene våre på grunn av ytre faktorer.
- Vi evner ikke å utnytte de forretningsmulighetene som det grønne skiftet gir oss.
- Vi lykkes ikke å vise kundene verdiforslaget i bærekraftig omstilling.
- Vi får ikke kundene våre med på omstillingsarbeidet.
- Vi bruker for mye tid på usikkerhet rundt ulike metode og beregninger fra ulike initiativ.
- Vi får ikke tak i «grønn funding» fordi vi ikke får økt grønn portefølje.
- Vi velger å bruke veksten vår på ikke-grønne prosjekter.
- Vi måler for mye på volum og vekst og ikke på grønn vekst.
- Vi kan miste kunder ved at vi er for strenge.

Strategien som helhet, samt våre interne handlingsplaner, inneholder risikoreduserende tiltak.

5. EVALUERING OG OPPFØLGING

Nærværende strategi er et 4-årig styringsdokument som revideres årlig dersom endringer i overordnede strategier krever det. Konsernets aktiviteter og arbeid med samfunnsansvar og bærekraft rapporteres årlig som en del av bankens årsrapport. Banken rapporterer i henhold til den internasjonale rapporteringsstandarden GRI.¹⁶ Banken bruker i tillegg disse rapporteringsrammeverkene for å rapportere på følgende temaer:

Overordnet bærekraftsinformasjon

- **Global Compact:** Banken har vært tilsluttet siden 2017. I GRI-indeksen viser vi hvordan vi leverer på de 10 prinsippene til Global Compact. Vi rapporterer i tillegg til Global Compact gjennom deres «Communication on Progress».¹⁷
- **UNEP FI: Principles for Responsible Banking, PRB** (FNs miljøprograms prinsipper for ansvarlig bankdrift). Vi viser gjennom GRI-indeksen hvordan vi leverer på de seks prinsippene til PRB. Vi utarbeider også en egen indeks der vi redegjør for de som ikke naturlig inngår i GRI-indeksen.¹⁸
- **EUs klassifiseringssystem (taksonomi) for bærekraftige aktiviteter** er et klassifiseringssystem av bærekraftige aktiviteter som er en sentral del av EUs handlingsplan for bærekraftig finans. Banken arbeider for å klassifisere porteføljen etter taksonomien og etter Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon. Arbeidet er påbegynt og vil videreføres i tråd med nye kommende krav i strategiperioden.¹⁹

Menneskerettigheter

- **Koalisjonen for ansvarlig næringsliv (KAN)** er en sammenslutning av næringsliv, fagbevegelse og sivilsamfunn. Banken ble med i koalisjonen i 2020. Med Åpenhetsloven, som trer i kraft i juli 2022, ble målet om en menneskerettighetslov for næringslivet nådd. Koalisjonen fortsetter som et nettverk som jobber for menneskerettigheter i næringslivet. Banken utarbeider nå en redegjørelse for arbeidet med menneskerettigheter i tråd med åpenhetsloven.

Energiforbruk og klimagassutslipp i egen drift og utlånsporteføljen

- **Miljøfyrtårn** – Banken har siden 2008 vært miljøsertifisert gjennom Miljøfyrtårn. Gjennom Miljøfyrtårn rapporterer vi årlig på egne direkte (scope 1) og indirekte (scope 2 og 3) klimagassutslipp.²⁰
- Banken har siden 2020 brukt **Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)** for å rapportere på klimagassutslipp i utlånsporteføljen. PCAF er et globalt partnerskap mellom finansinstitusjoner som arbeider for å få tilgang på data om klimagassutslipp knyttet til utlån.²¹

Andel grønn portefølje

- Banken har laget et grønt obligasjonsrammeverk med utgangspunkt i **ICMA Green Bond Principles**²². Rammeverket har blitt vurdert til å være mellomgrønt av Cicero Shades of Green, og styringsstrukturen er vurdert til å være «Excellent». Banken bruker Multiconsult i Impact-rapporteringen.²³

Klima og klimarisiko

- Banken bruker rammeverket til **TCFD «Task Force on Climate Related Financial Disclosure»** aktivt i arbeidet med klimarisiko og rapporterer i henhold til prinsippene.²⁴
- Banken viser hvordan vi leverer på de seks forpliktelsene i UNEP FI **Collective Commitment to Climate Action, CCCA** (FNs miljøprogramms klimaforpliktelser for banker) gjennom kollektive framgangsrapporter hvert andre år, hvor vi melder inn framgangen på å sette troverdige og etterlevbare mål på klima.²⁵
- **Net Zero Banking Alliance, NZBA** –Gjennom denne forpliktelsen jobber vi aktivt med andre globale medlemmer for å utrede og teste beste bransjestandard for å rapportere på klima og senke utslipp i utlånsporteføljen for et nullutslippssamfunn innen 2050. Vi forplikter oss til å rapportere årlig på dette gjennom årsrapporten og i klimarapporten.
- **Carbon Disclosure Project (CDP)** er en internasjonal anerkjent non-profit klimaorganisasjon som SpareBank 1 Østlandet rapporterte til i 2020 og 2021 til karakterene A og A-. Banken vil rapportere på CDP også i denne strategiperioden.
- **European Climate Pact** er et initiativ som forplikter medlemmer til å ta konkrete grep for klima og miljø. SpareBank 1 Østlandet ble med i dette initiativet i 2021, og vil fortsatt være med i kommende strategiperiode. The Climate Pact er en del av EUs Green Deal.
- **Vitenskapsbasert mål (Science Based Target)** – Banken har implementert et vitenskapsbasert mål¹ for å redusere klimagassutslipp både for scope 1, 2 og 3 for egen drift²⁶ og fra utlånsporteføljen²⁷.

Natur og naturrisiko

- Banken bruker rammeverket til **TNFD «Task Force on Nature Related Financial Disclosure»** aktivt i arbeidet med naturrisiko og rapporterer i henhold til prinsippene.²⁸

6. REFERANSER OG HENVISNINGER

- ¹ <https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300>
- ² <https://www.unglobalcompact.org/engage-locally/europe/norway>
- ³ <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/participants/113461-SpareBank-1-Ostlandet>
- ⁴ <https://www.une-pfi.org/banking/bankingprinciples/>
- ⁵ <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar/tilslutning-globale-initiativer.html>
- ⁶ <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/nyheter/fns-klimaforpliktelse-for-banker---slik-jobbet-vi-det-forste-are.html>
- ⁷ <https://kommunikasjon.ntb.no/pressemelding/sparebank-1-ostlandet-er-andre-norske-bank-til-a-signere-fns-klimaforpliktelse-for-banker?publisherId=17847612&releaseId=17908981>
- ⁸ <https://www.responsiblebusiness.no/oecd-retningslinjer/>
- ⁹ https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar/retningslinjer-og-rammeverk.html#par_title
- ¹⁰ <https://www.ius.uio.no/forskning/omrader/selskaper/aktuelle-saker/fns-berekraftsmal-april-2018.html>
- ¹¹ Hva vi definerer som grønt gis av vårt grønne obligasjonsrammeverk, som er eksternt vurdert av Cicero – Shades of Green.
- ¹² Gjelder A-merkede fond i SpareBank 1 sin merkeordning.
- ¹³ Det egentlige målet er 100%, men vi får ikke med alle pga permisjoner/sykdom mm.
- ¹⁴ Samme som over, det egentlige målet er alle, men vi får ikke med alle pga permisjoner/sykdom mm.
- ¹⁵ Målt gjennom Europas største årlige merkevareundersøkelse på bærekraft: Sustainable Brand Index. <https://www.sb-index.com/>
- ¹⁶ Eksempel på rapportering i henhold til GRI, her fra 2021 rapporten: https://www.digiblad.no/sparebank-ostlandet/SB1_ostlandet_aarsrapport_2021/#page=262
- ¹⁷ SpareBank 1 Østlandets rapportering til Global Compact: <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/participants/113461-SpareBank-1-Ostlandet>
- ¹⁸ Eksempel på rapportering på PRB, her fra 2021 rapporten: https://www.digiblad.no/sparebank-ostlandet/SB1_ostlandet_aarsrapport_2021/#page=260
- ¹⁹ Eksempel på rapportering på taksonomirelatert informasjon fra årsrapporten 2021: https://www.digiblad.no/sparebank-ostlandet/SB1_ostlandet_aarsrapport_2021/#page=254
- ²⁰ https://www.digiblad.no/sparebank-ostlandet/SB1_ostlandet_aarsrapport_2021/#page=260
- ²¹ Eksempel på rapportering på klimagassutslipp fra vår utlånsportefølje, med bruk av PCAF, her fra 2021 årsrapporten: https://www.digiblad.no/sparebank-ostlandet/SB1_ostlandet_aarsrapport_2021/#page=240
- ²² <https://www.icmagroup.org/sustainable-finance/the-principles-guidelines-and-handbooks/green-bond-principles-gbp/>
- ²³ <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar/rammeverk-for-gronne-obligasjoner.html>
- ²⁴ Eksempel på rapportering på klimarisiko i henhold til TCFD, her fra 2021 årsrapporten: https://www.digiblad.no/sparebank-ostlandet/SB1_ostlandet_aarsrapport_2021/#page=256
- ²⁵ <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/nyheter/fns-klimaforpliktelse-for-banker---slik-jobbet-vi-det-forste-are.html>
- ²⁶ Vårt vitenskapsbaserte mål for forretningsdrift kan blant annet finnes i 2021 årsrapporten: https://www.digiblad.no/sparebank-ostlandet/SB1_ostlandet_aarsrapport_2021/#page=234
- ²⁷ Vårt vitenskapsbaserte mål for utlånsporteføljen kan blant annet finnes i 2021 årsrapporten: https://www.digiblad.no/sparebank-ostlandet/SB1_ostlandet_aarsrapport_2021/#page=244
- ²⁸ Eksempel på rapportering på naturrisiko i henhold til TNFD, her fra 2021 årsrapporten: https://www.digiblad.no/sparebank-ostlandet/SB1_ostlandet_aarsrapport_2021/#page=258